

RAPORT ROCZNY 2015

SOS WIOSKI
DZIECIĘCE

Dom pełen miłości dla każdego dziecka

SPIS TREŚCI

List Prezesa Zarządu	4
Jak pomagamy	7
Kim jesteśmy	8
Obszary naszej pracy	9
SOS w liczbach	10
Historia	11
Działalność statutowa Stowarzyszenia w 2015 roku	12
Rodzinna opieka zastępcza	16
Umacnianie rodziny	18
Ochrona praw dziecka	20
Działania rzecznicze	21
SOS Wioska Dziecięca w Biłgoraju	24
SOS Wioska Dziecięca w Karlinie	28
SOS Wioska Dziecięca w Siedlcach	30
SOS Wioska Dziecięca w Kraśniku	32
Rodzinny dom Czasowego Pobytu „Sindbad” w Ustroniu	34
Rodzinne domy Czasowego Pobytu „Puchatek” w Biłgoraju	36
Programy dla młodzieży	38
• Dom Młodzieży w Lublinie	38
• Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Kraśniku	38
• Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Koszalinie	39
• Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Siedlcach	41
Profilaktyka – Programy Umacniania Rodziny	44
• Program Umacniania Rodziny „Jutrenka” w Lublinie	44
• Program Umacniania Rodziny w gminie Skórzec	45
• Program Umacniania Rodziny w gminie Biłgoraj	46
• Program Umacniania Rodziny w gminie Karlino	48
Władze Stowarzyszenia	51
Jak możesz pomóc	52
Dane kontaktowe	53

Drodzy Przyjaciele SOS Wiosek Dziecięcych!

Oddaję w Wasze ręce Raport Roczny Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce za 2015 rok. Był to dla nas rok niezwykle. Pełen wyzwań, emocji i wielkich radości, o których będziecie mogli przeczytać na tych kilkudziesięciu kartach. Bardzo trudno jest na nich zmieścić wszystko to co przez cały miniony rok udało nam się zrobić dla potrzebujących dzieci.

W 2015 roku opiekowaliśmy się 47 rodzinami w SOS Wioskach Dziecięcych i 349 rodzinami w naszych Programach Umacniania Rodziny. Pod naszą opieką były też dzieci w Rodzinnym Domu Czasowego Pobytu „Puchatek” i w placówce interwencyjnej „Sindbad”.

Dzięki współpracy z władzami rządowymi i samorządowymi, podmiotami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny oraz dzięki przyjaciółom-darczyńcom naszej organizacji, dla których prawo dziecka do szczęśliwego dzieciństwa jest najważniejsze, mogliśmy otoczyć opieką i wspierać 1426 dzieci. SOS Polska obecnie wspiera 449 dzieci w opiece zastępczej i 977w programach umacniania rodziny, w 6 lokalizacjach w Polsce: w Biłgoraju, Kraśniku, Siedlcach, Karlinie, Lublinie i Ustroniu.

Dziś wiemy, że wyzwania społeczne są ogromne. Nadal mamy w Polsce prawie 78 tysięcy dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, a 1,6 miliona polskich dzieci żyje w biedzie. Mamy obowiązek objąć je opieką. Dlatego w 2016 roku będziemy nie tylko kontynuować naszą działalność, ale i otwierać nasze Programy Umacniania Rodziny w nowych lokalizacjach, a także tworzyć nowe rodziny SOS.

Będziemy także nadal prowadzić działania rzecznicze i stać na straży przestrzegania praw dziecka w Polsce. Tak jak w 2015 roku, kiedy to nasza organizacja była jednym z podmiotów, które stworzyły Raport Alternatywny do Raportu Rzeczypospolitej Polskiej z realizacji przez nasz kraj zapisów Konwencji o prawach dziecka. W raporcie tym znalazły się uwagi i rekomendacje do stanu przestrzegania praw dziecka w Polsce.

We wrześniu 2015 roku SOS Wioska Dziecięca w Karlinie skończyła 10 lat. Choć to najmłodsza z SOS Wiosek Dziecięcych w Polsce to w ciągu ostatniej dekady aż 144 porzuconych i osieroconych dzieci znalazło tu dom pełen miłości. Wiele z nich to już samodzielni dorośli, którzy założyli własne rodziny, odnieśli zawodowe sukcesy. Ich historie są różne, ale wszyscy przebyli długą drogę, niosąc ciężki bagaż doświadczeń. Teraz jednogłośnie mówią, że Wioski SOS odegrały w ich życiu kluczową rolę.

Na podstawie ponad 60-letnich doświadczeń opieki nad dziećmi w wioskach dziecięcych na całym świecie nasza organizacja podjęła także wyzwanie reagowania na sytuację dzieci zagrożonych utratą opieki rodzicielskiej. Chcemy zapobiegać rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w opiece zastępczej.

Ponad wszystko chcemy umożliwić dziecku dorastanie w swojej rodzinie. Często, nawet bardzo często, by stało się to możliwe, rodziny w trudnych sytuacjach życiowych, rodziny, w których występuje wiele dysfunkcji muszą otrzymać pomoc. My pomagamy im uwierzyć, że mogą zmienić swój los, udzielamy im odpowiedniego dla ich potrzeb wsparcia, by chronić prawa dzieci i dać rodzinie szansę na inne życie.

Od 2009 roku podajemy rękę, albo tzw. wędkę pomocy prawie 400 rodzinom w profilaktycznych Programach Umacniania Rodziny w Polsce, wszędzie tam gdzie jest to najbardziej potrzebne. W tych rodzinach wychowuje się prawie 1000 dzieci. Aż w 166 rodzinach, z którymi pracujemy ryzyko odebrania dzieci od rodziców jest wysokie lub średnie – to przerażający procent, bo on oznacza, że w tych rodzinach bardzo często podstawowe prawa dzieci nie są zaspokajane.

Dzięki pomocy programów każdego dnia 1000 dzieci korzysta z naszej pomocy w nauce, z zajęć rozwijających ich talenty, z posiłków, z pomocy specjalistów: psychologa, logopedy, lekarzy, a w ich domach uczymy ro-

dziców opiekować się dziećmi, prowadzić gospodarstwo domowe, aktywizujemy do walki z nałogiem, aktywizujemy zawodowo.

Jakże miło jest obserwować radość dziecka, gdy mama ugotuje obiad, odrobi z nim lekcje, pobawi się. Jakże miło jest usłyszeć od rodziców dzieci, że cieszą się z sukcesu dziecka, że pochwalą dziecko, że poszli z nim do lekarza, że sami podejmą leczenie choroby alkoholowej, że już rozumieją, że bicie dziecka, to ich słabość i zrobią wszystko, by więcej nie krzywdzić swoich dzieci.

Bardzo się cieszymy, gdy rodzice uwierzą, że po wielu latach bezrobocia mogą pracować, że wiele rzeczy potrafią, że mają w sobie moc! Czasem zakręci się łza w oku, gdy nazywają naszych pracowników dobrymi aniołami. Faktycznie to dzięki ich pasji i profesjonalizmowi rodziny dostają szansę na inne życie, dzieci nie wstydzą się swoich rodziców, nie boją się wracać do domu, idą na studia, przerywają łańcuch dziedziczenia biedy i wykluczenia społecznego.

W 2015 roku z naszych programów usamodzielniliśmy 36 rodzin. Największym szczęściem jest dla nas, że 69 dzieci z tych rodzin ma lepszy los, cieszy się swoją rodziną, nie trafiło do opieki zastępczej. To nasz wspólny sukces – sukces rodzin, sukces SOS i sukces darczyńców, dzięki którym mogliśmy pomagać, bo każde dziecko ma prawo do wychowania w rodzinie, do szczęśliwego, bezpiecznego dzieciństwa, do rozwoju.

Dlatego wszystkim Wam w imieniu naszych podopiecznych serdecznie dziękuję za codzienny trud wsparcie i wielkie serca.

Z wyrazami szacunku,

Barbara Rajkowska
Prezes Zarządu Stowarzyszenia
SOS Wioski Dziecięce w Polsce

Nie robimy nic szczególnego. Chcemy dać dzieciom to, co mają inne dzieci.

Hermann Gmeiner,
założyciel SOS
Wiosek Dziecięcych

"Pracując w Rodzinnym Domu Puchatek przekonałam się, że czasami nawet nasz najmniejszy gest akceptacji, ciepła i miłości jest w stanie zapoczątkować w dziecku, pełnym smutku przemianę w istotę otwartą na świat. To właśnie najbardziej cenię w swojej codziennej pracy - na moich oczach dzieci stopniowo rozkwitają, stają się radosne, uśmiechnięte, spontaniczne. Każde dziecko ma prawo bawić się, śmiać beztrudnie, uczyć się nowych rzeczy i w pełni żyć, otoczone miłością i ciepłem dorosłych."

Anna Sawa, Rodzinny Dom Czasowego Pobytu "Puchatek"

"Najważniejsze w mojej pracy to spotkanie z drugim człowiekiem - z tym Małym, ale także z tym Dorosłym. Każde chwila to szansa na budowanie relacji. Wzajemne poznanie, otwartość i zaufanie dają moc do wspólnego przeżywania radości, dzielenia się wiedzą i doświadczeniem, oraz do wdrażania pozytywnym zmian!"

Beata Jaworska,
koordynator Programu
Umacniania Rodziny
w Karlinie

"Najważniejsze dla mnie jest umożliwianie dzieciom szukania i odnajdywania ich własnej siły i możliwości. Chcę dawać im nadzieję, by stawiały sobie cele, wierzyły, że do nich dojdą i by szły – mimo zniechęceń i niepowodzeń, doceniając każdy swój krok. Każde dziecko ma prawo do szczęśliwego i stabilnego dzieciństwa. Jestem tu by ich życie znowu nabrało koloru."

Małgorzata Cisek,
mama SOS,
SOS Wioska Dziecięca
w Kraśniku.

KIM JESTEŚMY

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce to organizacja dobroczynna, która opiekuje się opuszczonymi i osieroconymi dziećmi oraz tymi z rodzin dysfunkcyjnych. Działamy w Polsce od 32 lat i mamy już pod opieką 1426 dzieci i młodzieży. Jesteśmy częścią międzynarodowej organizacji SOS Children's Villages.

NASZA WIZJA

Każde dziecko należy do rodziny, dorasta otoczone miłością, szacunkiem i poczuciem bezpieczeństwa

NASZA MISJA

- Tworzymy rodziny dla potrzebujących dzieci
- Pomagamy dzieciom w kształtowaniu swojej przyszłości
- Uczestniczymy w rozwoju wspólnot lokalnych

TWORZYMYS RODZINY – OPIEKA ZASTĘPCZA W FORMIE RODZINNEJ

W Rodzinach SOS osierocone i opuszczone dzieci odnajdują na nowo miłość, szacunek i bezpieczeństwo. W każdej z rodzin wychowuje się od 5 do 8 dzieci, trafiają do nas głównie liczne rodzeństwa. W naszej pracy kładziemy duży nacisk na proces usamodzielniania wychowanków. Dbamy o to, by dzieci utrzymywały kontakt ze swoimi rodzinami biologicznymi.

OPIEKA KRÓTKOTERMINOWA

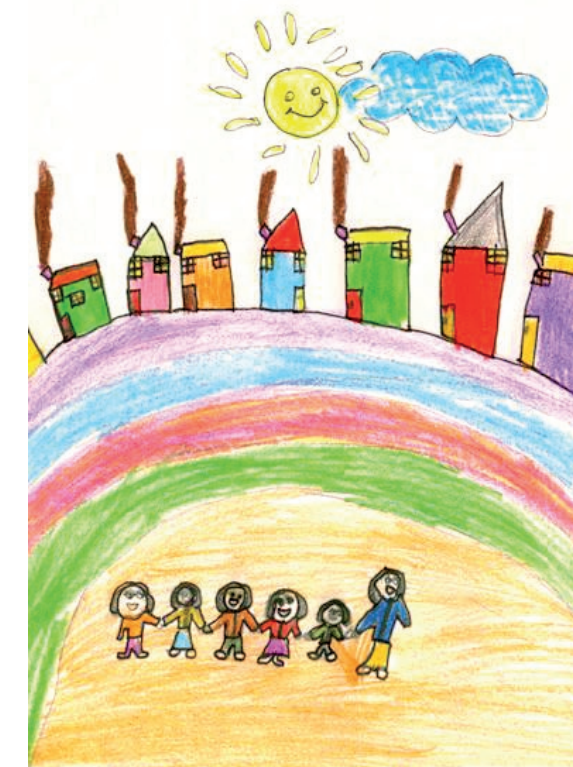
Prowadzimy Rodzinne Domy Czasowego Pobytu przeznaczone dla dzieci, które w trybie interwencyjnym musiały opuścić środowisko rodzinne i oczekują decyzji sądu o ich dalszym losie.

PROGRAMY UMACNIANIA RODZINY

Wspieramy rodziny zagrożone rozpadem, dotknięte bezrobociem, niezaradnością, zmagające się z przemocą. W świetlicach wsparcia dziennego pomagamy dzieciom pokonać trudności szkolne i rozwijać zainteresowania. Organizujemy im dodatkowe zajęcia i atrakcyjny wypoczynek. Rodziny objęte są opieką pracowników socjalnych.

PRAWA DZIECKA

Rozwijamy działania promujące prawa dziecka poprzez szkolenia wewnętrzne, organizację konferencji naukowych i warsztatów dla praktyków oraz opracowanie publikacji wspólnie z Rzecznikiem Praw Dziecka i Fundacją Robinson Crusoe.

MAMY POD OPIEKĄ PONAD 1400 PODOPIECZNYCH

Prowadzimy **4 SOS Wioski Dziecięce** w Biłgoraju, Kraśniku, Siedlcach i Karlinie.

3 Młodzieżowe Wspólnoty Mieszkaniowe SOS w Siedlcach, Kraśniku, Koszalinie oraz **Dom Młodzieży SOS** w Lublinie.

3 Rodzinne Domy Czasowego Pobytu – dwa w Biłgoraju i jeden w Ustroniu.

Nasze **światlice środowiskowe** działają w ramach Programów Umacniania Rodziny w aż 11 lokalizacjach.

Mamy pod opieką ponad **1426** dzieci.

Niemal **449** dzieci przebywa w Rodzinach SOS, niemal **977** uczestniczy w profilaktycznych Programach Umacniania Rodziny.

Działamy w Polsce od **32** lat

Międzynarodowa organizacja SOS Children's Villages jest obecna w **135** krajach na całym świecie.

Hermann Gmeiner, twórca SOS Wiosek Dziecięcych pochodził z Austrii. Mając 5 lat stracił matkę. Jej ostatnie wypowiedziane przed śmiercią słowa: „Bądź zawsze dobry” towarzyszyły mu przez całe życie. Jako student medycyny założył pierwszą Wioskę Dziecięcą w Imst dla sierot wojennych. Stowarzyszeniu nadał łacińską nazwę „Societas Socialis” w skrócie „SOS”. Jest to nawiązanie do międzynarodowego hasła wzywającego pomocy na pełnym morzu: Save our Souls! (Ratujcie nasze dusze!)

1949	Hermann Gmeiner tworzy pierwszą Wioskę Dziecięcą w Imst w Austrii. Prosi ludzi, aby dali mu 1 szylinga, a on wybuduje domy dla osieroconych dzieci.
1950	SOS Wioski Dziecięce powstają w innych krajach w Europie
1963	SOS Wioski Dziecięce rozpoczynają działania w Azji
1970	powstaje pierwsza SOS Wioska Dziecięca w Afryce
1984	Rozpoczyna działanie SOS Wioska Dziecięca w Biłgoraju
2002	SOS Children's Villages otrzymuje nagrodę Conrada Hiltona za działalność humanitarną na świecie
2009	nowa strategia globalna: do 2016 roku chcemy objąć opieką milion dzieci na całym świecie i 3000 w Polsce
2012	475 SOS Wiosek Dziecięcych na świecie; 1270 podopiecznych w Polsce
2014	SOS Wioska Dziecięca w Biłgoraju skończyła 30 lat
2015	SOS Wioska w Karlinie kończy 10 lat

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2015 ROKU

Najważniejszą polską inicjatywą międzynarodową na polu ochrony praw człowieka było zapropowanie Komisji Praw Człowieka ONZ uchwalenia Konwencji o prawach dziecka. W dniu 20 listopada 1989 roku Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych jednomyślnie przyjęło Konwencję o prawach dziecka – najważniejszy w świecie dokument, traktujący o prawach i wolnościach dziecka. 2 września 1990 roku Konwencja weszła w życie, a państwa strony, które ratyfikowały Konwencję o prawach dziecka (Polska zrobiła to w 1991 roku) mają obowiązek co 5 lat przedstawić oficjalny raport z realizacji zapisów tego dokumentu. Poza stroną rządową swój raport z realizacji praw dziecka

w danym kraju mogą przygotować organizacje pozarządowe.

2 lutego 2015 roku podczas Sesji Roboczej Komitetu Praw Dziecka w Genewie polskie organizacje pozarządowe zaprezentowały Raport Alternatywny do Raportu Rzeczpospolitej Polskiej z realizacji przez nasz kraj zapisów Konwencji o prawach dziecka. W raporcie tym znalazły się uwagi i rekomendacje do stanu przestrzegania praw dziecka w Polsce. Raport alternatywny, opracowany był przez 12 wiodących polskich organizacji pozarządowych, w tym Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce. Raport odnosił się bezpośrednio do Zaleceń Komitetu Praw Dziecka przygotowanych i przedstawionych Polsce w 2002 roku oraz do Raportu Rzeczpospolitej Polskiej z wykonywania przez nasz kraj zapisów Konwencji o prawach dziecka przedłożonego Komitetowi Praw Dziecka w 2012 roku.

Organizacje, które przygotowały Raport Alternatywny zwracają uwagę na to, że duża część Zaleceń Komitetu Praw Dziecka z roku 2002 nie doczekała się w Polsce realizacji. Podkreślają, iż ogromnym mankamentem w Polsce jest brak spójnej polityki na rzecz dzieci. W naszym kraju nie ma strategii ani mechanizmu koordynującego działania na rzecz najmłodszych prowadzo-

ne przez różne ministerstwa. Nie jesteśmy też w stanie oszacować ile Polska inwestuje w dzieci, gdyż każdy resort prowadzi własny budżet, w którym wydatki na dzieci nie są wydzielone. Nie jest znana efektywność działań prowadzonych przez poszczególne ministerstwa. Brakuje też monitoringu sytuacji dzieci opartego na kompleksowym systemie zbierania danych ze wszystkich obszarów życia dziecka.

Raport Alternatywny porusza bardzo wiele kwestii związanych z edukacją, zdrowiem oraz ochroną dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem seksualnym. Zwraca też uwagę na szczególne problemy, jakich doświadczają dzieci w pieczy zastępczej, dzieci cudzoziemskie czy też dzieci romskie. Porusza trudny temat ubóstwa i wykluczenia społecznego dzieci oraz odnosi się do braku poszanowania poglądów dziecka we wszystkich. Całość prac nad Raportem Alternatywnym koordynował UNICEF Polska. W przygotowaniu raportu oprócz Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce wzięły udział następujące organizacje: ATD Czwarty Świat, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Fundacja Dzieci Niczyje, Fundacja Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego, Fundacja Dialog-Pheniben, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Koalicja na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej, La Strada, Polski

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2015 ROKU

Komitet EAPN, UNICEF Polska, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej.

W 2015 roku, we współpracy z przedstawicielami biura międzynarodowego SOS Liason and Advocacy prowadziliśmy działania wśród polskich europarlamentarzystów na rzecz poparcia inicjatywy 11 europosłów tzw. *Oświadczenia pisemnego w sprawie inwestowania w dzieci*, której celem było przyjęcie przez Parlament Europejski inicjatywy mającej na celu zwrócenie uwagi na sytuację dzieci w UE, a zwłaszcza dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wg. metodologii przyjętej dla potrzeb strategii Europa 2020 w Polsce ubogich lub wykluczonych dzieci (w wieku 0-17) było na koniec 2011 roku ponad 2,1 miliona. Stanowiło to około 30% dzieci w tym wieku.

Pracownicy Programów Umacniania Rodziny, każdego dnia wspierają w ramach działań SOS Wiosek Dziecięcych w Polsce 977 dzieci z ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym dzieci.

W Polsce od początku 2012 roku obowiązuje *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 332), której celem jest dobro dzieci i rodziny, pomoc rodzinie przeżywającej trudności, zapewnienie wysokiej jakości pieczy zastępczej

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2015 ROKU

dziecku, które nie może wychowywać się w swojej rodzinie. W lipcu 2015 roku Rada Ministrów przedstawiała Sejmowi i Senatowi informację o realizacji ustawy w 2014 roku - zgodnie z artykułem 189 Ustawy. Była to już trzecia w kolejności analiza stosowania ustawy.

Kluczowe dla obszarów pracy Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce są następujące informacje:

Pieczą zastępczą

- Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2014 r. wyniosła ogółem 77 348 dzieci, wobec 78 675 dzieci w 2013 r., co oznacza spadek o 1,7%. Liczba dzieci ogółem umieszczonych w pieczy zastępczej w 2014 r. była o 1327 osób niższa niż w 2013 r.
- O 1 059 podmiotów spadła liczba rodzinnych form pieczy zastępczej w porównaniu z 2013 r. W większości był to spadek w liczbie rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem i liczbie rodzin niezawodowych.
- Nastąpił wzrost liczby rodzinnych domów dziecka jako formy sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej nad dziećmi. W 2013 r. funkcjonowało 330 rodzinnych domów dziecka, natomiast na koniec 2014 r. funkcjonowało ich

395, co stanowi wzrost o 20%. Rodzinne domy dziecka stanowią obecnie 10% w strukturze podmiotów rodzinnej pieczy zastępczej.

- W 2014 r. o 94 zwiększyła się liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych w stosunku do 2013 r., w tym o 15 liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych typu specjalistyczno-terapeutycznego (w 2013 r. – 30 placówek, w 2014 r. 45 placówek).
- Zmniejszyła się liczba dzieci przebywających w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej (na dzień 31 grudnia 2014 r. w placówkach tych przebywało łącznie 19 697 dzieci, co w porównaniu z rokiem 2013 oznacza, że było w nich o 408 dzieci mniej). Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszająca się liczba dzieci w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej w odniesieniu do roku poprzedniego, pomimo, że liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych jest większa niż w roku 2013. Oznacza to bowiem wyższy standard placówek opiekuńczo-wychowawczych w odniesieniu do liczby dzieci.
- Liczba dzieci (małoletnich – do 18 roku życia), które powróciły do swoich rodzin naturalnych w porównaniu z 2013 r. zwiększyła się o 117 dzieci, co potwierdzać może skuteczność i efektywność szeroko rozumianego systemu wsparcia rodziny.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce oferowało szeroki zakres wsparcia i pomocy władzom samorządowym w realizacji Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2015 roku 1426 dzieci i młodych dorosłych mogliśmy otoczyć opieką i wspierać dzięki współpracy z władzami rządowymi i samorządowymi, podmiotami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny oraz dzięki przyjaciółom-darczyńcom naszej organizacji, dla których prawo dziecka do szczęśliwego dzieciństwa jest najważniejsze. SOS Polska obecnie wspiera 449 dzieci w opiece zastępczej i 977 w programach umacniania rodziny, w 6 lokalizacjach w Polsce: w Biłgoraju, Kraśniku, Siedlcach, Karlinie, Lublinie i Ustroniu.

W dniu 8 lipca 2015 r. dzięki uprzejmości naszych Przyjaciół z Hotelu Marriott w Warszawie, pierwszy raz zaprezentowaliśmy działania Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce na rzecz dzieci i rodzin w Polsce przedstawicielom wszystkich urzędów wojewódzkich, które sprawują nadzór nad działalnością prowadzonych przez nas programów, przedstawicielom wszystkich władz powiatowych, miejskich i gminnych, które powierzają nam opiekę nad dziećmi w pieczy zastępczej i w programach umacniania rodziny.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA STOWARZYSZENIA W 2015 ROKU

Nasze spotkanie pod hasłem: „**Łatwiej czynić dobro, jeśli pomaga wielu**” zaszczylił swoją obecnością Minister Pracy i Polityki Społecznej pan Władysław Kosiniak-Kamysz.

Lokalizacja	Liczba dzieci- podopiecznych w rodzinach SOS (wioska)	Liczba młodzieży w MWM	Liczba młodych w opiece ograniczonej (SIL)	Liczba rodzin SOS 31.12.15	Średnia liczba dzieci podopiecznych w rodzinie SOS	Liczba podopiecznych, które wróciły do rodzin pochodzenia w ciągu 2015 r.	Liczba usamodzielnionych podopiecznych w ciągu 2015 r.
Biłgoraj	46	0	7	9	5,11	0	0
Kraśnik	64	12	21	14	4,57	0	8
Siedlce	80	14	15	14	5,71	4	4
Karlino/ Koszalin	65	14	4	10	6,50	2	4
Lublin DM	0	36	12			0	11
Łącznie	255	76	59	47	5,42	6	27

W 2015 roku 449 dzieci i młodzieży znalazło swój nowy dom w 4 SOS Wioskach Dziecięcych, 3 Młodzieżowych Wspólnotach Mieszkaniowych SOS, Domu Młodzieży SOS, Programie Opieki Ograniczonej, a także w Programach Opieki Krótkoterminowej.

W 2015 roku do rodzin SOS skierowanych zostało 25 dzieci z 5 rodzin, do placówek opieki krótkoterminowej 27 dzieci, z 9 rodzin. Dwadzieścia czworo z nich jest półsierotami. Nowoprzyjęte dzieci były w wieku od 14 miesięcy do 14 r.ż. W dwóch rodzinach, pomimo pracy służb lokalnych z rodziną prowadzonej przez asystenta ro-

dziny, dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. W 12 rodzinach skierowanych do nas w 2015 roku dzieci, asystent rodziny pracuje z rodzinami nad ich powrotem do domu (50% procent rodzin, z których skierowano dzieci do Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce w 2015 roku).

Proces przyjęcia dzieci do opieki zastępczej jest niezmiennie ważny dla dalszej pomocy dziecku i rodzinie dlatego w 2015 roku kontynuowaliśmy realizację projektu działań rzeczniczych, dotyczącego standardów przyjmowania dzieci do rodzinnej opieki zastępczej w powiecie kraśnickim i białogardzkim.

Podopiecznymi pieczy zastępczej w Stowarzyszeniu w roku 2015 były dzieci i młodzież w wieku 0-3 lata 3%, 4-5 lat 6%, 6-13 lat 41%, 14-17 lat 36%, młodzież powyżej 18 r.ż. (wyłączając osoby w programie opieki ograniczonej) 14%.

Uczniami szkół podstawowych było 49% dzieci, w gimnazjum uczyło się 38% podopiecznych, do szkół średnich uczęszczało 38% młodzieży. Na wyższych uczelniach na koniec 2015 roku studiowało 21 studentów.

Pomimo wieloaspektowych oddziaływań i zaangażowania głównych opiekunów i specjalistów 2,7% wychowanków pieczy zastępczej SOS objętych było środkami socjalizacyjnymi w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii i tam kontynuowało naukę, a 2,2% Sąd Rodzinny skierował do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych, w których uczęszczali do szkół. Dwoje podopiecznych korzystało z terapii w całodobowych ośrodkach leczenia uzależnień, mając tam możliwość kontynuowania nauki, uzyskując zgodę prowadzącego terapeuty.

Lokalizacje rodzinnej opieki zastępczej	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	Ośrodek leczenia uzależnień
Biłgoraj (wioska)	1	1	1
Kraśnik (wioska i MWM)	3	5	
Siedlce (wioska i MWM)	3	1	
Karlino/Koszalin (wioska i MWM)	4	3	
Lublin (Dom Młodzieży)	1		1
Liczba beneficjentów	12	10	2

W roku 2015 w stosunku do roku 2014 o 19 wzrósł procent wychowanków w wieku gimnazjalnym i uczęszczających do szkół ponadgimnazjalnych. Stąd tak ważna była w roku 2015 realizacja przygotowanych rok wcześniej, w oparciu o Koncepcję Opieki nad Młodzieżą programów młodzieżowych. Wspierały rozwój młodych osób, ich

socjalizację, opiekę zdrowotną, orientację zawodową i przygotowanie do podejmowania pracy. Dodatkowo - co podkreślają pracownicy - działania zaplanowane i realizowane przełożyły się na większą ofertę w pracy z młodzieżą i zbudowanie zespołów na rzecz pracy z młodym człowiekiem.

Lokalizacja	Dzieci 0-17 lat	Młodzi dorośli 18+	Rodziny
Lublin	74	12	36
Karlino	222	28	101
Skórzec	205	106	96
Biłgoraj	294	36	116
Łącznie	795	182	349

Programy Umacniania Rodziny w 2015 roku objęły pomocą 349 rodzin, które z różnych przyczyn nie potrafiły zapewnić bezpieczeństwa i rozwoju swoim dzieciom. W tych rodzinach wychowywało się 977 dzieci i młodzieży, której zapewniono potrzebną pomoc w placówkach wsparcia dziennego funkcjonujących w ramach programów oraz w miejscu zamieszkania rodziny. 36 rodzin opuściło programy i samodzielnie radzą sobie z trudnościami codziennego dnia, bo udało im się pokonać dotychczasowe problemy.

Najważniejsze jest jednak to, że 69 dzieci z tych rodzin uwierzyło w siłę swojej rodziny i może przeżywać swoje dzieciństwo ze swoimi najbliższymi. Problemy, których doświadczają rodziny, określają poziomy ryzyka zagrożenia odseparowania dziecka od opiekunów. W roku 2015 w programach były rodzi-

ny o wysokim stopniu zagrożenia – 55 rodziny, średnim – 111 rodzin i niskim – 181 rodzin. Brak ryzyka – 2 rodziny w programie w Siedlcach (Skórzec).

Problemy, których doświadczają dzieci w prawie 50% rodzin w programie (16% plus 32%) to kumulacja bezradności opiekuńczo-wychowawczej rodziców, problem alkoholowy w rodzinie, niepełnosprawność lub choroba rodzica, trudne warunki mieszkaniowo-bytowe, przemoc w rodzinie. Wielu rodziców nie pracuje lub wyjechało do pracy za granicę. Wśród beneficjentów programu 36% to rodziny żyjące na granicy ubóstwa, które nie są w stanie samodzielnie zapewnić właściwych warunków rozwoju swoim dzieciom, dlatego tak ważna jest oferowana im, wspólnie z partnerami lokalnymi pomoc programów umacniania rodziny.

Rok 2015 przyniósł też możliwości dla rozwoju Programów Umacniania Rodziny w Polsce. Zarząd Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce podjął uchwałę dotyczącą rozwoju Programu Umacniania Rodziny w Siedlcach. We współpracy z władzami samorządowymi powstanie placówka wsparcia dziennego w Domanicach. Pomocą obejmujemy dzieci, a we współpracy z asystentem rodziny zatrudnionym przez tamtejszy Ośrodek Pomocy Rodzinie będziemy wspierali ich rodziny, w kolejnej już gminie powiatu siedleckiego. Podpi-

sana z władzami miasta Biłgoraj umowa, umożliwi w 2016 roku pracę z 15 rodzinami, które zostaną włączone do programu Umacniania Rodziny w Biłgoraju. Umowa z major donor pozwoli na otwarcie w 2016 roku nowego programu Umacniania Rodziny w Toruniu. Spotkania z darczyńcą i władzami samorządowymi pozwolą na początku 2016 roku przygotować propozycję programową opartą na diagnozie potrzeb dziecka i rodziny w mieście Toruń.

Powołanie asystenta rodziny w 2014 r. było nadal zadaniem fakultatywnym dla gmin, jednak mimo tej dobrowolności asystentów zatrudniono w większości gmin. W 2014 r. zatrudnionych było ponad 3,3 tys. asystentów rodziny. Ich zatrudnienie zwiększyło się o ponad 12% w stosunku do 2013 r.

Z usług asystentów rodziny w 2014 r. skorzystało ogółem 37 876 rodzin, w tym 2 368 rodziny zobowiązane zostały do współpracy z asystentem przez sąd. W stosunku do roku 2013 oznacza to znaczny, bo 56%, wzrost liczby osób, do których sąd skierował asystenta rodziny (w 2013 r. – były to 1 521 rodziny). Spośród 37 876 rodzin, z którymi asystenci rodziny prowadzili pracę w 2014 r., dla 11 235 rodzin (co stanowi 30% i jest o 1 pkt procentowy mniej niż w 2013 r.) współpraca ta zakończyła się w 2014 r., w tym w 4 859 przypadkach nastąpiło to w związku z osiągnięciem za-

łożonych celów. Osiągnięciem celów zakończyła się praca w ponad 43% rodzin, z którymi zakończono pracę w 2014 roku.

- W 2014 r. funkcjonowało ponad 1,5 tys. gminnych placówek wsparcia dziennego w tym ponad połowa (52%) to placówki niepubliczne. Liczba ta oznacza, że w stosunku do 2013 r. funkcjonowało o 30 placówek wsparcia dziennego więcej. Do gminnych placówek wsparcia dziennego uczęszczało w roku sprawozdawczym ok. 38 438 dzieci. Oznacza to utrzymanie liczby dzieci uczęszczających na tym samym poziomie.
- Ponadto w 2014 r. działały 73 placówki wsparcia dziennego o charakterze ponadgminnym, w tym 47 z nich prowadzonych było przez podmiot inny niż samorząd powiatowy.

Polityka Ochrony Dziecka jest kluczową polityką SOS-u, dlatego jest elementem procesu orientacyjnego w ramach każdego stanowiska pracy w Stowarzyszeniu (dotyczy również stażystów i długookresowych wolontariuszy).

W 2015 roku - tak jak i w latach poprzednich - realizacja Polityki ochrony dziecka przebiegała we współpracy z Osobami Godnymi Zaufania - wybieranymi w naszych programach, zarówno opieki zastępczej, jak i umacniania rodziny. Dziewięć nowo wybranych przez dzieci i młodzież Osób Godnych Zaufania przygotowywało się do pełnienia tej, jakże odpowiedzialnej roli, we współpracy z Krajowym punktem

kontaktowym dla POD i swoim przełożonym. POD była też tematem warsztatu wymiany dobrych praktyk dla 14 Osób Godnych Zaufania z jednostek programowych opieki całodobowej.

Edukacja

Polityka Edukacyjna - w roku 2015 kontynuowaliśmy realizację projektu „Zranione dziecko w szkole - program wspierający rozwój kompetencji nauczycieli do pracy z wychowankami pieczy zastępczej”. Tym razem pracownicy działu rozwoju programów przeprowadzili szkolenie i warsztaty dotyczących pracy z dziećmi po traumie dla nauczycieli szkół, do których uczęszczają nasi podopieczni w Biłgoraju. Celem wspólnej pracy, było zapoznanie nauczycieli z wpływem złożonej traumy rozwojowej na życie i rozwój dziecka.

Celem rzecznictwa podejmowanego przez Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce jest pełna implementacja praw dziecka w naszym kraju. Jakkolwiek prawa dziecka to zagadnienie bardzo szerokie, działania podejmowane przez Stowarzyszenie są nakierowane na grupę docelową - dzieci, które utraciły opiekę rodzicielską lub są zagrożone jej utratą.

Standardy przyjmowania dzieci do pieczy zastępczej to projekt rzeczniczy realizowany przez Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce wspólnie z partnerami. Został rozpoczęty w 2014 roku i kontynuowany był w roku 2015.

Projekt zaangażował władze powiatowe i wojewódzkie w dwóch lokalizacjach, w których funkcjonują programy opieki zastępczej Stowarzyszenia, tj. w Kraśniku i w Karlinie. Jego celem było zwrócenie uwagi na znaczenie zapewnienia jakości w procesie przyjmowania dzieci do opieki zastępczej.

To był punkt wyjścia do dalszych wspólnych działań z partnerami, których owocem jest propozycja lokalnych standardów, odzwierciedlających również uwarunkowania w poszczególnych środowiskach lokalnych. Spójny i przemyślany system przyjmowania dzieci do pieczy zastępczej,

czyj, który jest wynikiem przyjętych założeń metodologicznych, włączający w ten proces zarówno dziecko, jak i jego rodzinę oraz odpowiednie służby, przekłada się na jakość pracy z dzieckiem w pieczy zastępczej oraz współpracę z jego rodziną pochodzenia.

W 2016 planowane jest zapoznanie z wypracowanymi propozycjami szerokiego grona odbiorców, zarówno lokalnie tj. na poziomie województw (we współpracy z Urzędami Wojewódzkimi, jak również z powiatami danych województw w ramach tzw. konwentów dyrektorów PCPR), jak i ogólnopolskim - Rzecznik Praw Dziecka, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W 2014 rozpoczęliśmy realizację projektu w powiecie krańickim i białogardzkim. W obu powiatach partnerami projektu są Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie. Do pracy w ramach projektu zaproszeni są przedstawiciele rodzinnych form pieczy zastępczej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków pomocy społecznej, przedstawiciele sądów rodzinnych i nieletnich, kuratorzy, przedstawiciele urzędów wojewódzkich, a także inne podmioty, istotne dla budowania standardów przyjmowania dzieci do pieczy zastępczej w powiecie.

Kontynuowane w 2015 roku działania:

- powiat krańicki - spotkanie zorganizowane wspólnie z PCPR – 20 maja - prezentacja wypracowanych standardów
- powiat białogardzki – spotkania robocze zorganizowane wspólnie z PCPR – 13 stycznia i 19 lutego, opracowanie wspólnej wersji standardów
- powiat biłgorajski - spotkanie robocze zorganizowane wspólnie z PCPR – 19 marca 2015, współorganizacja z PCPR obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – maj 2015

Koalicja na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej

Oprócz realizacji projektu rzeczniczego podejmowaliśmy działania rzecznicze w ramach Koalicji na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej, która jest organizacją parasolową, skupiającą stowarzyszenia i fundacje działające na rzecz dziecka w opiece zastępczej.

Najważniejsze działania Koalicji w 2014, w które był zaangażowany krajowy doradca ds. rzecznictwa:

1. Praca w zarządzie (organizacja walnych zebrań członków Koalicji, udział w pracach zarządu, spotkania z przedstawicielami MPiPS, w tym. min. E. Seredyn, jak i z przedstawicielami innych instytucji odpowiedzialnych za dziecko w pieczy – np. przewodnicząca nieformalnej Koalicji Ośrodków Adopcyjnych – p. A. Wójcik);
2. Udział w pracach organizacyjnych trzeciego Kongresu Rodzicielstwa Zastępczego, prowadzenie panelu dyskusyjnego poświęconego standardom przechodzenia dziecka z pieczy zastępczej do adopcji – 9 czerwca 2015 r. Kongres odbył się w salach Ministerstwa Gospodarki w Warszawie, uczestniczyło w nim prawie 400 rodziców zastępczych, pracowników, organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawicieli PCPR-ów, posłowie, ministrowie, pracownicy i wolontariusze fundacji i stowarzyszeń oraz innych instytucji

działających na rzecz dziecka i rodziny. Patronat nad Kongresem objęli: Rzecznik Praw Dziecka, Minister Pracy i Polityki Społecznej, Minister Sprawiedliwości oraz Prezydent M. St. Warszawy, Związek Powiatów Polskich. Podczas Kongresu Koalicja wraz ze Związkiem Powiatów Polskich oraz Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie CENTRUM wyróżniła 9 powiatów, które w znaczący sposób przyczyniają się do de-instytucjonalizacji, rozwijają rodziną pieczę zastępczą oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, wdrażają zapisy Uowriszp.

3. Współpraca przy realizacji projektów Koalicji:
 - a. Projekt „Dobre działanie to w sedno wnikiwanie” w ramach Programu Obywatele dla Demokracji ze środków EOG, w tym:
 - Współpraca w zakresie zbierania danych ilościowych w ramach dostępu do informacji publicznej (m.in. ww. dane zanalizowane przez naukowców z Akademii Pedagogiki Specjalnej im M. Grzegorzewskiej w Warszawie posłużyły za podstawę wyróżnienia z pkt. (2));
 - Współpraca przy opracowaniu narzędzi badawczych i realizacji badań

jakościowych w 12 powiatach w zakresie de-instytucjonalizacji i rozwoju rodzinnej opieki zastępczej (wliczając w tę definicję placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego);

- Współpraca przy zbieraniu dobrych praktyk z wyróżnionych powiatów i w ramach badania (ii);

- b. Działania w Zespole Trenerów Koalicji, jako trener;
- c. *Kodeks etyczny* w rodzicielstwie zastępczym projekt prowadzony przez dr Walerię Stelmaszczuk z Uniwersytetu Warszawskiego (przekazanie stanowiska organizacji członkowskich koalicji).
4. Reprezentacja Koalicji na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej na forum międzynarodowym, w tym:
 - a. w ramach struktur Eurochild;
 - b. podczas spotkania Council of Baltic Sea States – prezentacja nt. działań rzeczniczych organizacji skupionych w Koalicji na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej w procesie stanowienia prawa – Uowriszp – w Tallinie maj 2015;
 - c. koordynacja współpracy z organizacją FairStart Global z Danii

Na koniec grudnia 2015 pod opieką 9 Rodzin SOS w Biłgoraju jest 46 podopiecznych w wieku od 6 do 25 lat. Najwięcej podopiecznych jest w wieku 6-13 lat, co stanowi 74% podopiecznych rodzin SOS.

Podopieczni Uczęszczają do:

- **Przedszkole – 1;**
- **szkoła podstawowa – 28;**
- **gimnazjum – 15;**
- **zasadniczej szkoły zawodowej – 1;**
- **studia – 1**

W 2015 roku wspierano wszechstronny rozwój dzieci. Praca z dzieckiem przebiegającym w rodzinach SOS w SOS Wiosce Dziecięcej prowadzona była wg. celów i działań ujętych w Planach Pomocy Dziecku (PPD). Dzieci - adekwatnie do wieku

i możliwości - uczestniczyły w procesie tworzenia oraz realizacji PPD. Podtrzymywano więzi rodzinne podopiecznych z rodzinami pochodzenia. Odbywały się odwiedziny rodziców, dziadków, krewnych w domach wioskowych, wyjazdy dzieci do rodzin w okresie świąt, ferii zimowych i letnich (60 dzieci z rodzin SOS) kontakty telefoniczne z rodzinami oraz innymi osobami bliskimi dziecku.

W omawianym okresie podopieczni wyjeżdżali do rodzin 126 razy. 82 osoby odwiedziły dzieci w Wiosce, w tym w Bierzmowaniu uczestniczyły 4 osoby, w Komunii Św.- 7osób. Rodzice uczestniczyli w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w uroczystości zakończenia roku szkolnego. Inne formy współpracy wynikały z indywidualnie podpisywanych przez rodziny kontraktów.

Na zakończenie roku podopieczni rodzin SOS uzyskali wysokie średnie, otrzymali świadectwa z wyróżnieniem; liczne dyplomy i listy gratulacyjne. 100% dzieci otrzymało promocję. Średnia ocen podopiecznych Wioski to 3,73; najwyższa indywidualna średnia ocen wyniosła 5,45. Ośmioro uczniów ze szkoły podstawowej i gimnazjum otrzymało świadectwa z wyróżnieniem. Na koniec roku szkolnego 9 podopiecznych uzyskało zachowanie wzorowe, 15 podopiecznych - bardzo do-

bre i sześcioro - dobre. Jedna podopieczna rozpoczęła studia dzienne. Młodzież powyżej 15 roku życia zdobywała doświadczenie zawodowe podczas wakacji pracując przez okres 2 tygodni po pięć godzin dziennie w ramach wolontariatu. Podopieczni korzystali z wycieczek szkolnych, wyjazdów integracyjnych (szkolnych i w ramach rodzin SOS).

W okresie 2015 r. podopieczni Wioski wraz z pedagogiem realizowali projekt „Tacy My” finansowany przez firmę Model Opakowania. Z pozyskanych funduszy zakupiono sprzęt nagłaśniający na potrzeby Progra-

mu. Dzieci prezentowały swoje uzdolnienia podczas występów: w Domu Kombatanta, Niepublicznym Specjalnym Przedszkolu, a także na festynie Pieczonego Ziemniaka organizowanym w Programie Umacniania Rodziny. Efektem końcowym projektu było nagranie płyty z piosenkami „Tacy My”.

Wspieranie rozwoju dzieci w pieczy zastępczej

Dzieci, zgodnie z planami pomocy objęte były różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz rozwoju zainteresowań:

Forma wsparcia	Rodzaj zajęć	Ilość dzieci		
		Wioska	RD Puchatek	Razem
Zajęcia specjalistyczne	Psychoterapia	1		1
	Terapia EMDR	1		1
	Wczesne Wspomaganie Rozwoju	-	4	4
	EEG – Biofeedback		1	1
Zajęcia wspierające rozwój talentów i zainteresowania	Szkoła muzyczna- nauka śpiewu	2	-	2
	Nauka tańca	1		1
	Nauka pływania	1	1	2
	Zajęcia na siłowni	1		1
	Szkółka piłki nożnej	2		2
Dodatkowe wsparcie edukacyjne	Korepetycje z języka angielskiego	10	2	12
	Korepetycje z języka niemieckiego	4	-	4
	Korepetycje z matematyki	13	3	16
	Korepetycje z języka polskiego	-	2	2

Dwójka podopiecznych Wioski korzystała z leczenia sanatoryjnego. Jedną podopieczną objęto terapią specjalistyczną w Ośrodku Terapii Nerwic. 1 wychowanek przebywał w Centrum Neuropsychiatrii i Rehabilitacji dzieci i Młodzieży, na oddziale terapii i zaburzeń rozwojowych, 1 podopieczny korzystał z pomocy specjalistycznej w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym 1 podopieczna uczestniczy w stacjonarnej terapii leczenia uzależnień.

Zajęcia dodatkowe w Programie SOS prowadzone dla dzieci z pieczy zastępczej:

Forma wsparcia	Rodzaj zajęć	Ilość dzieci		
		Wioska	RD Puchatek	Razem
Indywidualne zajęcia z dziećmi	Zajęcia terapeutyczne z psychologiem dla dzieci i młodzieży z trudnościami emocjonalnymi i społecznymi	11	16	27
	Zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży sprawiających trudności wychowawcze prowadzone przez pedagoga	3	-	3
	Terapia wspierająca dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania prowadzone przez pedagoga- terapeutę	4	-	4
Zajęcia specjalistyczne	ART- Trening kontroli Złości	10	2	12
	Psychodrama	8	4	12
	Arteterapia	7	1	8
	Spotkania psychologa w rodzinie	12	-	12
	Spotkania psychologa i pedagoga w rodzinie	12	-	12
	Spotkania pedagoga- terapeuty w rodzinie	7	-	7
	Reedukacja	18	5	23
	Zajęcia logopedyczne	14	11	25
	Zajęcia profilaktyczne z psychologiem		2	2
	Edukacja seksualna dziewcząt z psychologiem	9	-	9
	Edukacja seksualna chłopców z pedagogiem- terapeutą	5	-	5
	Zajęcia usprawniania małej motoryki ręki	14	2	16

Forma wsparcia	Rodzaj zajęć	Ilość dzieci		
		Wioska	RD Puchatek	Razem
Dodatkowe wsparcie edukacyjne	Zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego	9	3	12
	Zajęcia komputerowe z języka angielskiego	9	2	11
Zajęcia rozwijające zainteresowania i talenty dzieci	Zajęcia małych form teatralnych	-	6	6
	Zajęcia taneczno- wokalne	6	1	7
	Zajęcia z orientacji szkolno-zawodowej	6	-	6
	Zajęcia plastyczne	18	6	24
	Zajęcia techniczne	8		8
	Zajęcia komputerowe	8	2	10
	Zajęcia sportowe	11	3	14
Rozwój samorządności	Samorząd	9	-	9
	Gazetka "Nasze SOS"	3	-	3
	Harcerstwo	25	2	27

W ciągu 2015 roku z rodzin SOS odeszło 11 podopiecznych, 8 z nich zamieszkało w Domu Młodzieży SOS w Lublinie, postanowieniem sądu 3 podopiecznych rekwali- fikowano do Domu Dziecka;

Nadrzędnym celem pracowników SOS Wioski Dziecięcej w Karlinie jest troska o bezpieczeństwo i wszechstronny rozwój dzieci. Polityka Ochrony Dziecka jest realizowana w codziennych zadaniach, zapoznajemy podopiecznych z Konwencją Praw Dziecka, dzieci wybierają osoby godne zaufania, pracownicy i nasi partnerzy wspierają się, by realizacja praw dziecka w wiosce umożliwiła im szczęśliwe dzieciństwo.

Dzieci wybierają swoich przedstawicieli do młodzieżowego samorządu, który uczestniczy w planowaniu i organizacji ważnych dla dzieci wydarzeń w Wiosce np. andrzejki, walentynki, dyskoteki itp.

Od wielu lat Wioska Dziecięca w Karlinie współpracuje z zaprzyjaźnionym klubem motocyklistów Ole Karter, który uczestniczy w życiu dzieci przy okazji różnych wydarzeń z życia Wioski. Dzieci zostały zaproszone na przejażdżkę kolejką wąskotorową, a w okresie świątecznym członkowie klubu motocyklistów „zamienili się w Moto-Mikołaje”. Współpraca z zaprzyjaźnionym klubem miała na celu integrację dzieci ze środowiskiem lokalnym jak również rozwijanie pasji i naukę bezinteresownego działania na rzecz innych ludzi.

Z wioski do MWM SOS przeszło 3 podopiecznych, którzy rozpoczęli naukę w szkołach gimnazjalnych – dwie osoby i jedna osoba w szkole zawodowej, usamodzielniała się jedna osoba. Dwoje dzieci, na mocy postanowienia Sądu Rodzinnego, po 3 latach pobytu w wiosce dziecięcej wróciło do rodziny biologicznej. Rodzice we współpracy pracowników wioski i pracownikami lokalnych służb socjalnych podjęli działania w celu odzyskania władzy rodzicielskiej i powrotu dzieci do rodziny.

Udało się pozyskać nowy lokal mieszkalny dla rodziny, rodzina wspierana jest przez asystenta rodziny w procesie reintegracji. Współprace na rzecz powrotu dzieci do rodziny wspierał Rzecznik Praw Dziecka.

W rodzinach SOS mieszkali w większości dzieci do 13 r.ż. (57%), 43% podopiecznych to młodzież, w tym 6% młodzież powyżej 18 r.ż. Wychowankowie uczęszczali do przedszkola – 8, szkół podstawowych – 27, gimnazjum – 21 i szkoły średniej – 9

Na koniec 2015 roku 6 dzieci w rodzinach SOS przebywało w specjalistycznych formach pomocy: 2 osoby w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii, 3 osoby w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych, 1 osoba w Specjalnym Ośrodku Szkłono – Wychowawczym. Rodzice SOS i pracownicy wspierający utrzymują z nimi systematyczny kontakt, dzieci przyjeżdżają do wioski w czasie świąt i wakacji.

Najważniejszym wydarzeniem minionego roku był Jubileusz 10-lecia SOS Wioski Dziecięcej w Karlinie, uroczystość zaszczylił obecnością Prezydent SOS Children's Villages International – Sidhartha Kaul.

W tym ważnym dniu gościliśmy naszych przyjaciół, partnerów, przedstawicieli władz oraz byłych podopiecznych wioski z ich rodzinami. Z okazji jubileuszu podopieczni i pracownicy brali udział w programach telewizyjnych i radiowych. Świętowała z nami cała społeczność Karlina najwięcej radości z zabaw zorganizowanych podczas festynu miały dzieci. Zasłu-

żeni pracownicy Wioski i Stowarzyszenia otrzymali w tym dniu dyplomy i odznaczenia. Prezydent wręczył nagrody dla wyróżnionych dzieci, które wzięły udział w konkursie plastycznym, którego hasłem były “Prawa Dziecka”.

W 2015 roku w Wiosce Dziecięcej SOS w Siedlcach opiekę znalazło 80 dzieci w wieku od 2 do 20 lat, w 14 rodzinach SOS. Zdecydowaną większość stanowią dzieci w wieku 6-13 lat (46,25%), 14-17 lat (28,75%), powyżej 18 roku życia (12,5%) i najmłodsza grupa 0 -3 lata (5%) oraz 4-5 lat (7,5%).

W bieżącym roku do rodzin SOS (na podstawie postanowienia sądu) zostało przyjętych 14 dzieci w wieku od 2 lat do 13, w tym jedno rodzeństwo dwuosobowe, jedno trzyosobowe, jedno czteroosobowe i jedno pięcioosobowe. Czworo z przyjętych dzieci jest półsierotami. Jedna z mam biologicznych współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie i pracuje z asystentem rodziny nad zmianą sytuacji rodziny.

W SOS Wiosce Dziecięcej najliczniejszą grupę stanowią uczniowie szkół podstawowych (30 uczniów), gimnazjum (25), szkoły ponadgimnazjalnej (12), szkoły wyższej (1), 10 dzieci uczęszcza do przedszkoli, dwoje dzieci pozostaje w domu pod opieką rodziców SOS.

W roku 2015 podopieczni wymagający specjalistycznej pracy związanej z trudnościami socjalizacyjnymi lub eksperymentujący z używkami zostali skierowani do placówek specjalistycznych. Na koniec roku w MOS przebywało 2 dzieci, 1 w MOW i 1 pełnoletni podopieczny kontynuował terapię w ośrodku leczenia uzależnień. Ze wszystkimi naszymi podopieczni przebywającymi poza rodzinami SOS opiekunowie i pracownicy Wioski utrzymują systematyczny kontakt.

Udział dzieci i młodzieży w zajęciach rozwojowych na terenie Wioski

- zajęcia techniczne (15 dzieci)
- warsztaty wokalne (3 dzieci)
- warsztaty gry na perkusji (5 dzieci) – zajęcia rozwijające zainteresowania
- zajęcia teatralne (6 dzieci)
- zajęcia sportowe (7 dzieci)
- warsztaty gitarowe (5 dzieci)
- język angielski (15 dzieci) – zajęcia wyrównawcze
- zajęcia terapii SI (17 dzieci)
- zajęcia logopedyczne (14 dzieci)
- socjoterapia w dwóch grupach wiekowych (po 11 i 12 dzieci) zajęcia terapeutyczne
- biofeedback (3 dzieci)
- zajęcia indywidualne – konsultacje z pedagogiem, psychologiem pracownikiem socjalnym (50 dzieci)

Zajęcia i kursy dla dzieci poza Wioską

- treningi piłki nożnej (8 dzieci)
- treningi rugby (8 dzieci)
- lekcje j. angielskiego (3 dzieci)
- lekcje j. hiszpańskiego (1 dziecko)
- lekcje j. niemieckiego (2 dzieci)
- lekcje matematyki (2 osoby)
- szkoła tańca (2 dzieci)

- kurs prawa jazdy (4 osoby)
- kurs maturalny (2 osoby)

Przez cały rok rodziny wioskowe angażowały się w promowanie Stowarzyszenia, biorąc udział w nagraniach programów telewizyjnych, audycji radiowych i imprezach dla dzieci. Niektóre kontakty ze znanymi osobami udaje się podtrzymać, co potwierdzają kolejne ich wizyty w Wiosce. Zaprzyjaźnili się z nami: Łukasz Nowicki, Tomasz Jakubiak, Natalia Kukulska, Anna Dereszowska.

Wwiosce dziecięcej w Kraśniku w 14 rodzinach SOS opiekę znalazło 64 dzieci. W 2015 roku przyjętych zostało 10 dzieci (4 rodzeństwa) w wieku od 1-14 lat, sześćcioro dzieci jest półsierotami. Rodzice wszystkich nowoprzyjętych dzieci mają ograniczoną władzę rodzicielską. Główną przyczyną umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej było niewłaściwe sprawowanie opieki nad dziećmi, w tym: niezaradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, zaniedbywanie potrzeb dzieci, uzależnienia rodziców.

Wioskę opuściło 9 podopiecznych, troje z nich usamodzielniało się, pięciu wychowanków zamieszkało w Młodzieżowej

Wspólnocie Mieszkaniowej SOS w Kraśniku, a jedna osoba przeprowadziła się do Domu Młodzieży SOS w Lublinie. Wioska wspierała też 11 młodych osób, które korzystały z programu opieki ograniczonej, dwoje z nich to studenci, 1 osoba pracująca, 1 osoba na stażu zawodowym, 1 aktywnie poszukuje pracy, pozostałe osoby kontynuują naukę w szkołach dla dorosłych i podejmują prace sezonowe.

Podopieczni wioski to uczniowie szkół podstawowych (27 uczniów), gimnazjum (23 uczniów), szkół średnich i wyższych (9 uczniów) oraz pięciu przedszkolaków. Najwięcej podopiecznych to dzieci w wieku 6-13 lat (50% dzieci) i młodzież 14-17 lat (36%). Prawie 19% podopiecznych ma orzeczony stopień niepełnosprawności.

Praca z dziećmi przebiegała w oparciu o plany pomocy dziecku, w których przygotowaniu współuczestniczyli podopieczni. Cele i działania zawarte w planach były podstawą do pracy dla rodziców SOS i pracowników wspierających rozwój dziecka. Opiekę prawną nad 27 podopiecznymi, których rodzice zostali pozbawieni praw rodzicielskich, sprawują mamy i rodzice SOS (27 dzieci), natomiast rodzice biologiczni 37 dzieci mają ograniczoną władzę rodzicielską. Pracownicy Wioski współpracują z rodzinami pochodzenia podopiecznych, wszystkie dzieci są odwiedzane przez ro-

dziny na terenie Wioski, a także spędzają czas ze swoimi bliskimi w miejscu zamieszkania podczas wyjazdów weekendowych czy świątecznych (15 dzieci 23% podopiecznych wioski, za zgodą sądu rodzinnego spędza weekendy w domu rodzinnym lub u dalszych krewnych). Do kontaktów wykorzystywane są również pośrednie formy komunikacji – rozmowy telefoniczne, facebook, skype.

Dzieci i młodzież rozwijały swoje pasje i zainteresowania, korzystając z bogatej oferty zajęć dodatkowych prowadzonych na terenie miasta Kraśnika oraz na terenie wioski:

- Zajęcia sportowe - treningi piłki nożnej w Międzyszkolnym Uczniowskim Klubie Sportowym (18 osób), treningi piłki nożnej na terenie wioski (16 osób), treningi siatkówki w Szkolnym Klubie Sportowym (2 osoby), treningi jiu-jitsu w wiosce (8 osób), zapasy (1 osoba)
- Zajęcia taneczne, plastyczne, teatralne organizowane przez Centrum Kultury i Promocji miasta Kraśnik (6 osób)
- Muzyczne połączone z warsztatami wokalnymi i nauką gry na instrumentach muzycznych (14 osób)
- Schola parafialna – 2 osoby
- Zajęcia fotograficzne – 8 osób
- Wędkarskie – 8 osób

Najważniejszymi wydarzeniami w życiu Wioski były: czerwcowy XXI Bieg po uśmiech (udział wzięło ponad 400 zawodników, a także duża grupa gości oraz sponsorów i darczyńców Stowarzyszenia), V Turniej Piłki Nożnej Stowarzyszenia. Podopieczni wzięli również udział w mistrzostwach Polski w piłce nożnej dla dzieci z pieczy zastępczej, a jeden z nich, Daniel został wicemistrzem świata w tej dyscyplinie.

RODZINNY DOM CZASOWEGO POBYTU "SINDBAD" W USTRONIU

W roku 2015 Rodzinny Dom Czasowego Pobytu „Sindbad” stał się czasowym domem dla 29 podopiecznych, dzieci skierowanych do placówki interwencyjnej ze względu na niewydolność opiekuńczo – wychowawczą rodziców, przemoc psychiczną i fizyczną w rodzinie, chorobę alkoholową, konflikty rodzinne. W 2015 roku wśród podopiecznych RD „Sindbad” nie było sierot i półsierot. W przypadku 6 dzieci co najmniej jeden rodzic był pozbawiony władzy rodzicielskiej, a rodzice pozostałych dzieci mieli ograniczoną władzę rodzicielską.

W ciągu roku czworo dzieci wróciło do rodziny pochodzenia, natomiast 14 dzieci sąd skierował do innych form pieczy zastępczej.

Pracownicy „Sindbada” współpracują z rodzinami pochodzenia dzieci. Prawie wszyscy rodzice korzystali z możliwości odwiedzania swoich dzieci w RD „Sindbad” (27 rodziców). 20 dzieci wyjeżdżało do swoich domów rodzinnych. Rodzice spotykali się z psychologiem. Korzystali z rozmów wspierających i psychoedukacji. Z jedną rodziną pracował asystent rodzinny, by umożliwić dziecku powrót do środowiska rodzinnego.

Podopieczni uczestniczą w zajęciach wspierających rozwój:

- zajęcia grupowe z psychologiem (socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne) – 28 dzieci
- zajęcia indywidualne z psychologiem: terapia wspierająca – 5 dzieci; spotkania diagnostyczne – 28 dzieci; konsultacje i porady psychologiczne – 18 dzieci
- zajęcia psychoedukacyjne z wychowawcami – 28 dzieci
- zajęcia plastyczne – 14 dzieci
- zajęcia kulinarne – 8 dzieci
- zajęcia sportowe – 12 dzieci
- wycieczki edukacyjne – 21 dzieci
- wycieczki górskie – 14 dzieci
- wyjścia do kina, teatru, muzeum – 26 dzieci

RODZINNY DOM CZASOWEGO POBYTU "SINDBAD" W USTRONIU

- wyjścia na basen, kręgle – 24 dzieci

Przyjmowane do RD „Sindbad” dzieci wymagają szczególnego wsparcia i pomocy specjalistycznej, dlatego też niektórzy podopieczni korzystają z pomocy psychiatry dziecięcego.

Ze względu na interwencyjny charakter pracy Sindbada pracownicy ściśle współpracują z sądami rodzinnymi i jednostkami pomocy społecznej oraz innymi instytucjami zajmującymi się statutowo problematyką dziecka i rodziny. Bardzo dobrze przebiega współpraca ze szkołami, do których uczęszczają dzieci. Wychowawcy „Sindbada” są w stałym kontakcie z wychowawcami klas, uczestniczą w spotkaniach klasowych.

W minionym roku RD „Sindbad” świętował swoje 10-lecie. W przydomowym ogrodzie wspólnie świętowali mieszkańcy domu, byli wychowankowie, przedstawiciele władz lokalnych, pracownicy z biura krajowego i innych programów SOS, nie zabrakło przyjaciół dzieci i harcerzy. Statuetkami uhonorowano osoby, które w szczególny sposób wspierają działalność „Sindbada”, a pracownicy, wolontariusze i inne osoby pomagające w codziennej pracy otrzymały dyplomy uznania. Dla dzieci przygotowano mnóstwo atrakcji i zabaw, były pokazy taneczne, malowanie twarzy i loterię.

RODZINNE DOMY CZASOWEGO POBYTU PUCHATEK

Program SOS Wiosek Dziecięcych Biłgoraj funkcjonuje dwa lata. W skład Programu wchodzi: SOS Wioska Dziecięca, Rodzinne Domy Czasowego Pobytu Puchatek I i Puchatek II oraz Program Umacniania Rodziny wraz z Placówką Wsparcia Dziennego "Skrzydła" w Bukowej z filiami w Gromadzie i Woli Dereźniańskiej.

W Rodzinnych Domach Czasowego Pobytu Puchatek I i II mieszkało w ciągu roku 30 dzieci. W dniu 31 grudnia w tej formie opieki było 16 podopiecznych w wieku 2 -13 lat. Na koniec roku 2015 do przedszkola uczęszczało 9 dzieci, w szkole podstawo-

wej uczyło się 5 dzieci, jedno dziecko było uczniem gimnazjum, 1 dziecko nie uczęszczało do przedszkola ze względu na wiek poniżej 3 lat.

W efekcie prowadzonej współpracy z rodzinami pochodzenia, sądami, ośrodkami pomocy społecznej i z ośrodkami adopcyjnymi w ciągu 2015 r. z Rodzinnych Domów „Puchatek” I i II 3 dzieci powróciło do rodziny pochodzenia, 11 dzieci umieszczono w rodzinach adopcyjnych.

Dom Młodzieży SOS w Lublinie

2015 roku pod opieką Domu Młodzieży SOS w Lublinie było 36 młodych osób.

Wszyscy podopieczni mieli opracowane Plany Pomocy Dziecku, w ich opracowywaniu aktywnie uczestniczyła młodzież. W Planach Pomocy Dziecku zaangażowanych było: 7 rodziców, 1 osoba z rodziny pochodzenia oraz 1 asystent rodziny. Dużym wsparciem w opracowywaniu powyższych dokumentów były matki SOS, które uczestniczyły w opracowaniu 15 PPD. Większość z założonych celów, które postanowiła sobie młodzież została zrealizowana, a niektóre cele są w trakcie realizacji.

Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Kraśniku

Niezmiernie ważnym zadaniem wspólnoty jest przygotowanie młodzieży do pracy. Aby samodzielnie funkcjonować stwarzamy młodym podopiecznym warunki uzyskania dodatkowych kwalifikacji. 1 mieszkanka wspólnoty oraz 2 usamodzielnianych podopiecznych realizowało kurs prawa jazdy. 1 osoba podjęła kurs wizażu. 3 osoby podwyższyły swoje umiejętności językowe z j. angielskiego, a 1 z niemieckiego.

W Młodzieżowej Wspólnocie Mieszkaniowej (dalej MWM) w Kraśniku mieszka 12 osób. W ciągu roku z Programu opieki ograniczonej SIL korzystało 10 osób. W 2015 roku do MWM przyjęto 5 osób, również 5 osób rozpoczęło samodzielne życie. Usamodzielniona młodzież jest aktywna zawodowo, pracuje, wynajmuje mieszkania, prowadzi niezależne gospodarstwa domowe.

Młodzież przebywająca w Młodzieżowej Wspólnocie Mieszkaniowej SOS w 2015 r. uczęszczała do następujących szkół:

- **Gimnazjum – 2 osoby;**
- **Zasadniczej szkoły zawodowej – 7 osób;**
- **Szkół maturalnych – 2 osoby;**
- **Uczelni wyższej – 1 osoba.**

- **Średnich – 3; Wyższych – 1 osoba; przyuczenie do zawodu – 1 osoba.**

Młodzież uczestniczyła w zajęciach dodatkowych na terenie miasta:

- **Boks – 3 osoby,**
- **Piłka nożna – 3 osoby,**
- **Basen – 1 osoba,**
- **Siłownia – 3 osoby.**

Na terenie Wioski i MWM z zajęć dodatkowych korzystało: piłka nożna - 3-4 osoby, zajęcia modelarskie - 4 osoby, zajęcia kulinarne - 5 osób, klub dobrego filmu - 6 osób, zajęcia warsztatowe - 3 osoby, siłownia i zajęcia fitness - 6 osób. Podopieczni z wychowawcami spędzali wspólnie czas poprzez spacer, wyjścia na uroczystości patriotyczne na terenie Kraśnika, przejażdżki rowerowe oraz dzieląc się obowiązkami domowymi podczas zakupów, sprzątania i przygotowywania posiłków.

Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa podejmowała różne formy aktywności na rzecz współpracy z rodzinami pochodzenia podopiecznych. Podjęto działania zmierzające do nawiązania współpracy z asystentami rodzin (dotychczas rodziny podopiecznych nie posiadały asystentów). Ważnym dla pracowników MWM jest angażowanie rodziców i rodzin pochodzenia w życie ich dorastających dzieci.

Wychowawcy informowali listownie i telefonicznie bliskich podopiecznych o sukcesach życiowych, wynikach edukacyjnych i o trudnościach rozwojowych. Ścisłe współpracowano z rodzicami którzy są opiekunami prawnymi dzieci. Podjęto współpracę z rodzinami pochodzenia 8 podopiecznych.

Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Koszalinie

Jedną z jednostek wchodzących w skład struktury Programu Wiosek Dziecięcych Karlino jest Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa w Koszalinie. Jednym z 14 mieszkańców koszalińskiej Wspólnoty jest dwuletni Kacper, pozostający pod

opieką matki – również podopiecznej placówki. Ojciec dziecka usamodzielniał się od września br. (pracuje i mieszka na stacji), codziennie odwiedzał i opiekował się synkiem. 2-3 razy w miesiącu, mama i Kacperek - za zgodą opiekuna prawnego odwiedzali w weekendy ojca dziecka. Dzięki temu mogli spędzać czas w gronie najbliższych, starać się samodzielnie troszczyć o siebie, dzielić obowiązkami i uczyć się życia poza MWM.

Młodzież Wspólnoty realizowała obowiązek nauki w następujących szkołach:

W gimnazjum - 2 osoby, w szkołach zawodowych - 10 osób (w tym 2 uczęszczają do szkoły zawodowej przebywając

w Młodzieżowych Ośrodkach Socjoterapii) oraz w technikum - 1 osoba. Samodzielne kroki w ramach Programu Opieki Ograniczonej (SIL) rozpoczęło 3 podopiecznych MWM.

Wychowawcy MWM prowadzili również dwa razy w miesiącu zajęcia socjoterapeutyczne „Aby z głową”. W 2015 r. prowadzone były również cykliczne zajęcia w ramach programu „Ku dorosłości” prowadzone przez wychowawców, a od września 2015 r. również przez doradcę zawodowego. Od wielu lat prowadzony jest we wspólnocie program „Pierwsze koty za płoty”, mający na celu przygotowanie młodzieży z wioski do podjęcia decyzji o ewentualnym zamieszkaniu w MWM – działania programu sprawdzają się i dają pożądane rezultaty. W jego wyniku młodzież przechodząca do Wspólnoty z rodzin SOS zaznajamia się wcześniej ze specyfiką funkcjonowania MWM, obowiązującym regulaminem, panującymi zwyczajami oraz co najważniejsze, z osobami zamieszkującymi Wspólnotę i wychowawcami. Poznają również miasto Koszalin, do którego mogą się przeprowadzić w najbliższej przyszłości, stając się członkami MWM. Program ten objął 8 podopiecznych.

Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Siedlcach

W 2015 roku w Młodzieżowej Wspólnocie Mieszkaniowej SOS w Siedlcach mieszkało 14 podopiecznych w wieku: 16 – 17 lat – 3 osoby i 18 – 22 lata – 11 osób. Wspólnotę opuściło 3 podopiecznych – jeden z nich wrócił do rodziny pochodzenia. Z programu opieki ograniczonej korzysta 5 osób, 1 osoba uczy się w Szkole Policealnej w systemie dziennym i podejmuje prace sezonowe, 4 osoby pracują i uczą się zaocznie. W ciągu roku 2015 udział w programie Opieki Ograniczonej zakończyły 3 osoby.

Do wspólnoty przeszło 3 podopiecznych z SOS Wioski Dziecięcej w Siedlcach. Młodzież z rodzin SOS realizowała plan przygotowujący ją do zamieszkania we wspólnocie. Odbýwały się co miesięczne spotkania, rozmowy indywidualne, spotkania integracyjne ze społecznością wspólnoty i wspólne wyjazdy. Podopieczni Młodzieżowej Wspólnoty Mieszkaniowej SOS w Siedlcach to w większości uczniowie szkół ponadgimnazjalnych:

- **4 uczyło się w liceum**
- **4 w technikach,**
- **4 w szkołach zawodowych – w tym jeden w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii**
- **2 osoby studiowały**

Podopieczni rozwijali swoje zainteresowania podczas zajęć dodatkowych:

- **Z języka angielskiego – 3 osoby,**
- **Na treningach piłki nożnej – 4 osoby,**
- **Muay – Thai – 1 osoba,**
- **Zajęć na basenie – 4 osoby**
- **Na siłowni – 4 osoby.**

Pracownicy podnosili swoje umiejętności poprzez udział w szkoleniach: Szkoła dla rodziców nastolatków (2 osoby), TAMA przeciwko uzależnieniom od narkotyków (2 osoby), oraz Seminarium Bezpieczne dzieciństwo w Warszawie.

PROGRAMY DLA MŁODZIEŻY

Kalendarz głównych wydarzeń w MWM w 2015 r.

- Styczeń – Wyjazd feryjny do Murzasichle (11 osób w tym 2 z SOS WD)
- Maj – Wycieczka rowerowa + Park Lino-wy (9 osób)
- Lipiec – Obóz sportowo – rekreacyjny w Pieninach (16 osób w tym 8 z SOS WD)
- Sierpień – Udział w Biegu Siedleckiego Jacka (5 osób)
- Październik – Projekt „Forum Dialog – Fit for Mobility” w Krzyżowej (12 osób w tym 8 z SOS WD)
- Listopad – Występ Kabaretu Ani Mru Mru (12 osób)

- Listopad – Udział w Biegu Niepodległości (3 osoby)
- Listopad – Dzień młodzieży
- Grudzień – Wycieczka do Katowic (10 osób)

Program Umacniania Rodziny „Jutrzenka” w Lublinie

Program Umacniania Rodziny realizowany w Placówce Wsparcia Dziennego „JUTRZENKA” w Lublinie prowadzi swoją działalność nieprzerwanie od 11 lat. Działalność Programu wpisuje się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublina 2014-2020r. Obecnie wspieramy 36 rodzin, w których wychowuje się 74 dzieci i 12 pełnoletnich, uczących się i pracujących osób. Rodziny objęte pomocą, to rodziny, które z różnych przyczyn nie wywiązują się z funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

W 2015 roku do programu przyjęto 4 nowe rodziny, Program opuściły 4 rodziny, z czego 3 rodziny zostały usamoizolowane.

Do Placówki Wsparcia Dziennego „JUTRZENKA” systematycznie uczęszcza 55 dzieci i młodzieży. Największą grupą podopiecznych są dzieci w wieku 7-14 lat (59,46%) oraz młodzież 15-17 lat (28,74%). Dzieci w wieku 0-6 lat stanowią 9 osobową grupę, 35 osobowa grupa dzieci uczy się w szkole podstawowej, 18 podopiecznych to uczniowie gimnazjum, 12 osób uczy się w szkole średniej. Z 12 pełnoletnich osób, 5 osób to studenci i uczniowie szkół policealnych, natomiast 7 osób weszło na rynek pracy i podjęło zatrudnienie.

Dzieci i młodzież brały udział w cyklu zajęć o tematyce dotyczącej praw człowieka i różnic międzykulturowych organizowanych w Centrum Wolontariatu w Lublinie. Ideę wolontariatu wykorzystywano również w pracy z młodzieżą, która wspierała podopiecznych Domu Pomocy Społecznej – kontynuacja działań z 2014 roku.

Prowadzone było również dożywianie w formie podwieczorków z gotowych produktów oraz owoców (kształtowanie u dzieci i młodzieży właściwych nawyków żywieniowych i zachowań prozdrowotnych). Z tej formy wsparcia korzystało 55 osób.

1. Akcja „Ferie z JUTRZENKĄ” – od 02/02/2015 do 13/02/2015
2. Organizacja obozu zimowego do Poronina k/Zakopanego – 05-07/02/2015
3. Kiermasz ozdób świątecznych – 29/03/2015
4. Światowy dzień książki – wspólne czytanie – 23/04/2015
5. Organizacja konkursu z okazji Międzynarodowego Dnia Rodziny – 15/05/2015
6. Festyn z okazji „Rodzicielstwa Zastępczego” – 21/05/2015
7. Udział w akcji Cromo Creativity Box – 22/05/2015
8. Impreza rodzinna promująca zdrowy i trzeźwy styl życia – 06/06/2015
9. Organizacja rajdu rowerowego po Roztoczu dla grupy gimnazjalistów i 18+ – 17/09/2015 – 19/09/2015
10. Wyjazd wakacyjny do Poronina – 18/06/2015 – 23/06/2015
11. Wyjazd do Białego Dunajca – 14/07/2015 – 18/07/2015
12. Wyjazd do Karlina – 03/07/2015 – 08/07/2015
13. Organizacja akcji „Wakacyjna Jutrzenka”;
14. Udział w warsztatach kuglarskich – 24/07/2015
15. Cykl 4 zajęć z edukacji międzykulturo-

wej organizowanych w Centrum Wolontariatu;

16. Udział w Turnieju Piłki Nożnej organizowanym w Kraśniku – 26/08/2015
17. Impreza integracyjna „Święto Pieczonogo Ziemniaka” – 10/10/ 2015
18. Kiermasz ozdób świątecznych – 29/03/2015 , 13/12/2015
19. Wigilia – 18/12/2015
20. Akcja „Rodzinne oglądanie” – maratony bajkowe w KUL-u – 12/04/2015, 29/11/2015

Program Umacniania Rodziny Skórzec/Siedlce

W ramach Programu Umacniania Rodziny Skórzec/Siedlce objęliśmy opieką 311 dzieci i młodych dorosłych (205 w wieku 0-17 lat oraz 106 młodych dorosłych – 18+ uczących się i korzystających z usług programu) pochodzących z 96 rodzin.

W świetlicach wsparcia dziennego prowadzonych w ramach programu systematycznie wspieramy rozwój 90 dzieci. 56 rodzin w programie (58%) to rodziny wielodzietne, mające od 3 do 11 dzieci. Pomoc została udzielona rodzinom, borykającym się z następującymi problemami: bezrobocie (brak stałego zatrudnienia) – 10 rodzin (10 %), niewydolność w kwestiach opiekuń-

PROFILAKTYKA – PROGRAMY UMACNIANIA RODZINY

czo-wychowawczych – 96 rodzin (100%), problem alkoholowy – 15 rodzin (16%), trudne warunki mieszkaniowe – 30 rodzin (31%), niepełnosprawność rodzica – 16 rodzin (17%).

Niezmiernie ważne dla naszych beneficjentów jest wsparcie psychologiczne zapewnione w ramach spotkań z psychologiem (88 spotkań grupowych i 150 indywidualnych dla dzieci oraz 112 spotkań indywidualnych dla rodziców i 12 spotkań grupowych dla rodziców – warsztaty umiejętności wychowawczych).

W 2015 roku, kontynuowaliśmy realizację I edycji programu grantowego Fundacji

Dzieci Niczyje w linii programowej “Bezpieczne Dzieciństwo”, projekt “Bezpieczny start” oraz uzyskaliśmy dofinansowanie na II edycję projektu “Bezpieczny start II”. Dzięki pozyskanym środkom możemy poszerzać pracę środowiskową oraz psychologiczną o profilaktyczny program przeciwdziałania przemocy wobec dzieci w wieku 3-6 lat. Programem „Bezpieczny start” zostało objętych 11 rodzin.

Program Umacniania Rodziny w Biłgoraju

W ramach Programu Umacniania Rodziny SOS Wiosek Dziecięcych Biłgoraj objętych zostało opieką 330 dzieci i młodych dorosłych (294 w wieku 0-17 lat oraz 36 młodych dorosłych, uczących się i korzystających z usług Programu) pochodzących ze 116 rodzin.

Działania na rzecz dziecka i rodziny realizowane były we współpracy z władzami lokalnymi i partnerami programu umacniania rodziny: 7 pracowników socjalnych OPS, 2 asystentów oraz 3 pracowników socjalnych z MOPS było w stałym kontakcie z Programem Umacniania Rodziny, w 32 spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin z Programu uczestniczyli przedstawiciele szkół, sądu i samorządów. Partnerstwo to nie tylko wspólna praca, ale

również wspólne świętowanie, współudział w okolicznościowych spotkaniach, m.in. podczas uroczystości otwierania zmodernizowanej szkoły w Bukowej, uroczystości ślubowania klas pierwszych oraz udział w Dniu Nauczyciela, szkolnych andrzejkach i spotkaniach świątecznych.

Największą grupę podopiecznych Programu Umacniania Rodziny stanowiły dzieci w wieku 6-13 lat (47,87%); liczne działania podjęliśmy w tym roku wobec grupy 53 dzieci (16,06%) w wieku przedszkolnym (3-6rż.), z których 20 nie ma dostępu, bądź możliwości udziału w zajęciach przedszkolnych.

Podczas zorganizowanych 29 otwartych zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodziców w 3 lokalizacjach Programu – 109 dzieci skorzystało z różnych form stymulacji rozwoju, np. poprzez aktywność ruchową (taniec, zabawę przy muzyce), śpiew i grę na instrumentach oraz twórczość plastyczną. Zajęcia prowadzone były również dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym. Psycholog programu poprowadził 15 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 91 osób. Rodzice i opiekunowie zapoznali się z fazami rozwoju dzieci i metodami skutecznej komunikacji z małym dzieckiem, uczestniczyli również w warsztatach z Polityki Ochrony Dziecka.

PROFILAKTYKA – PROGRAMY UMACNIANIA RODZINY

Niezmiernie ważna jest pomoc oferowana dzieciom, by mogły prawidłowo się rozwijać emocjonalnie, społecznie, by zapewnić im właściwą edukację i opiekę zdrowotną.

Dzieci w wieku szkolnym objęte Programem Umacniania Rodziny uczą się:

- **W szkołach podstawowych – 129 dzieci**
- **W gimnazjum - 52**
- **Szkołach średnich - 59**
- **Studiuje - 6**

We wrześniu 15 dzieci miało możliwość skorzystania z bezpłatnych profilaktycznych badań kardiologicznych zorganizowanych w Wiosce Dziecięcej. 4 otrzymało wskazania do dalszego specjalistycznego leczenia. W Programie pomagaliśmy w sy-

PROFILAKTYKA – PROGRAMY
UMACNIANIA RODZINY

tuacji wczesnego macierzyństwa, 4 młode mamy otrzymały wsparcie od pracowników Programu, były edukowane w zakresie opieki i pielęgnacji nad noworodkami, dla 2 dzieci zorganizowane zostały wyprawki, w związku z trudną sytuacją materialną rodzin. **W placówkach wsparcia**

Rodzaj zajęć prowadzonych w Placówkach Wsparcia Dziennego w gminie Biłgoraj	Liczba i % dzieci biorących udział w zajęciach
Instrumentalne (gitara)	5 (1,5%)
j. angielski	57 (17,27%)
Logopedyczne (od XI 2015)	6 (1,8%)
Plastyczne	110 (33,33%)
Profilaktyczne z psychologiem	43 (13,03%)
Socjoterapeutyczne	52 (15,7%)
Sportowe/ruchowe	36 (11%)
Taneczne / fitness (3 grupy dzieci, 1 grupa dzieci z mamami)	62 (18,78%)
Wokalne	48 (14,5%)
Wokalno-instrumentalne	25 (7,6%)

Program Umacniania Rodziny
w Karlinie

Program objął swoją pomocą 222 dzieci i 28 młodych dorosłych ze 101 rodzin z Gminy Karlino. Rodziny zamieszkują miasto Karlino oraz wsie popegeerowskie:

dziennego systematycznie wspierano rozwój 90 dzieci. Stała pomoc w nauce, reedukacja i zajęcia kompensacyjne prowadzone były dla 58 dzieci w placówkach wsparcia dziennego, natomiast w środowisku domowym zajęcia ogólnorozwojowe oraz pomoc w nauce otrzymało 49 dzieci.

Karścino, Lubiechowo, Mierzyn, Pobłocie, Daszewo i Krukowo.

Największą grupą podopiecznych są dzieci w wieku 6-13 lat (45%), młodzież 14-17 lat stanowi 24%, najmłodsze dzieci 0-3 lata to 12% beneficjentów, dzieci 4-5 lat

PROFILAKTYKA – PROGRAMY
UMACNIANIA RODZINY

8%, zaś młodzi dorośli stanowią 11% podopiecznych.

W ramach realizacji zaplanowanych działań:

- **100% rodzin ma opracowane, realizowane i aktualizowane plany rozwoju rodziny**
- **100% rodzin otrzymało wsparcie żywieniowe**
- **100% rodzin ma zapewniony dostęp do opieki medycznej**
- **100% rodzin otrzymało wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi**
- **100% rodzin uzyskało wiedzę dotyczącą praw dziecka**

Rodzice biorący udział w Programie mają trudności w zapewnieniu dzieciom optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju pod względem emocjonalnym, społecznym i poznawczym. Przyczyną są problemy występujące w rodzinach. Aż 80% rodzin ma trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, 72% rodzin boryka się z problemem bezrobocia, zaś 23% z problemem alkoholowym. Ponadto 55% rodzin ma niskie zasoby ekonomiczne, u 23% rodzin występuje poważna choroba członka rodziny, a w 19% niepełnosprawność. W/w problemy stanowią wyzwanie dla kadry Programu, mamy świadomość, że jedynie bezpośrednia, systematyczna

praca w środowisku rodzinnym, a także motywowanie do zmian postaw i nawyków jest szansą na uzyskanie przez rodziny samodzielności.

Dla poprawy funkcjonowania rodziców w aspekcie postaw rodzicielskich i prawidłowego funkcjonowania w rolach społecznych przeprowadzono szereg działań. Jednym z kluczowych aspektów pracy na rzecz beneficjentów było udzielenie 1500 konsultacji, porad socjalnych świadczonych w domach beneficjentów oraz 132 konsultacje psychologiczne dla dzieci i 90 porad psychologicznych dla dorosłych beneficjentów. Dodatkowo podczas dyżurów pełnionych przez pracowników, w funkcjonującej w ramach Programu Umacniania Rodziny Placówce Wsparcia Dziennego

w Karlinie oraz w filiach w Lubiechowie Mierzynie i Karścinie udzielono 360 konsultacji i porad dla rodziców/opiekunów. Ważnym działaniem mającym na celu rozwój kompetencji rodzicielskich 18 rodzin był cykl warsztatów „Mądre wychowanie” prowadzonych przez psychologa-psychoterapeutę Programu. Czas prowadzenia warsztatów dostosowany był do możliwości uczestniczenia w nich beneficjentów programu (grupa poranna i popołudniowa).

Z pomocy Placówek Wsparcia Dniennego systematycznie korzysta 102 dzieci. Odrabiają tu lekcje, uczą się, nadrabiają zaległości szkolne, uczęszczają na zajęcia z języka angielskiego i niemieckiego. Mogą korzystać z szeregu

oferowanych zajęć rozwijających ich zainteresowania i talenty: teatralne, plastyczno-techniczne, sportowe, wokalne, muzyczne, komputerowe i kulinarne. Aby promować i chronić prawa dzieci do wzrastania w troskliwym środowisku rodzinnym w 2015 roku po raz drugi zorganizowano konkurs plastyczny na temat praw dziecka dla mieszkańców gminy Karlino. W ten sposób Program promuje prawa dziecka i podnosi wiedzę społeczności lokalnej na ten temat. W konkursie wzięło udział 78 dzieci, w wieku od 5 do 14 lat. Dzieci wykonały pracę plastyczną, której tematem było prawo do nauki lub prawo do spędzania czasu wolnego. Wystawa konkursowa była zaprezentowana podczas obchodów 10-lecia wioski w Karlinie, a główną nagrodę wręczył Prezydent organizacji pan Kaul Siddhatha.

ZARZĄD STOWARZYSZENIA

Barbara Rajkowska
Prezes Zarządu

Barbara Grasińska-Ciereszko
Wiceprezes Zarządu

Ewa Astasewicz
Członek Zarządu

Monika Bednarz
Członek Zarządu

Janina Gabryszewska
Członek Zarządu

Caroline Taylor
Członek Zarządu

Katrin Raie
Członek Zarządu

Wszyscy członkowie Zarządu Stowarzyszenia pełnią swoje funkcje Pro publico bono.

JAK MOŻESZ POMÓC

Liczy się każde, nawet najmniejsze wsparcie, które przeznaczamy na pomoc opuszczonym i osieroconym dzieciom. Dzięki Państwu możemy przywrócić im dzieciństwo, z rodzicami i rodzeństwem.

Darowizna, czyli jednorazowa wpłata na rzecz Wiosek SOS. Można jej dokonać na pocztę, w banku lub przez internet. Numer konta 07 1240 6247 1111 0000 4975 0683.

Klub Przyjaciół SOS. Potrzebujemy systematycznej pomocy. Każde regularnie przekazywane 20, 50 czy 100 zł pomoże nam zaplanować budżety Rodzin SOS i zapewnić podopiecznym stabilne warunki do życia i rozwoju. Jeżeli zdecydują się Państwo wspierać Rodziny SOS, prosimy o kontakt: klub@sos-wd.org

1% podatku to doskonała okazja do wsparcia opuszczonych i osieroconych dzieci. To nic nie kosztuje. Wystarczy wpisać nasze dane w Formularzu PIT: Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce, KRS 0000 056 901.

Zamiast kwiatów na ślub. Coraz częściej Młode Pary proszą swoich gości, by zamiast kwiatów w dniu ślubu, przynieśli dary dla dzieci np. artykuły szkolne, słodczyce lub inne datki.

Pomoc firm. Twoja firma może nam pomóc poprzez wsparcie finansowe, pomoc rzeczową, wolontariat pracowniczy, także poprzez staże i pracę dla wychowanków SOS. Zachęcamy również do zakupu Świątecznych Kartek Charytatywnych. Nr konta przeznaczony do wpłat od firm w Banku Pekao SA 17 1240 6247 1111 0000 4980 1040.

Zgodnie z Ustawą o Rachunkowości (art.53 ust.1) sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce za rok 2015 zostanie opublikowane po zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający – Walne Zgromadzenie do dnia 30 czerwca br. Obecnie dane finansowe Stowarzyszenia są sprawdzane przez zewnętrznego audytora.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce

Al. Wilanowska 309A, 02-665 Warszawa

KRS: 0000 056 901

NIP: 526 10 33 254

tel. +48 22 622 16 72

mail: info@wioskisos.org

www.wioskisos.org

Jesteśmy organizacją pożytku publicznego

